

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04 UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
ZESPÓŁ REALIZACJI 00 - 503 W A R S Z A W A
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17 TELEFAX 629 - 40 - 89
INTERNET: <http://www.cbos.pl> E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/40/33/95

WYBORY PREZYDENCKIE – PREFERENCJE W LUTYM '95 JEDNOCZENIE SIĘ PRAWICY

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LUTY '95

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Spis treści

1. Czy Polacy wezmą udział w wyborach prezydenckich?	1
2. Kogo najchętniej wybralibyśmy na głowę państwa?	2
3. Szanse wyborcze kandydatów poszczególnych ugrupowań	5
4. Jednoczenie się prawicy	9
5. Podsumowanie	10

Wydarzenia ostatnich dni można bez wątpienia interpretować w kontekście zbliżających się wyborów prezydenckich. Uwaga ta dotyczy nie tylko konfliktu między prezydentem a Sejmem, ale również działań podejmowanych przez różne ugrupowania polityczne. Media donosiły o rozmowach między SLD i PSL na temat ewentualnego wystawienia wspólnego kandydata. W radach regionalnych UW trwają ustalenia, kto będzie kandydatem Unii. Wybory prezydenckie są także istotnym przedmiotem rozmów ugrupowań prawicowych zmierzających do konsolidacji sił. Prawica stara się przyciągnąć do współpracy także „Solidarność”. W skład ukonstytuowanego w połowie stycznia ‘95 Konwentu św. Katarzyny wchodzi nie tylko trzy bloki prawicowe, ale też reprezentanci związku. Jednak nie ma wśród nich jednomyślności co do wystawienia wspólnego kandydata na prezydenta. Trudno w tej chwili stwierdzić, czy możliwa jest szersza koalicja wyborcza prawicy. Z całą pewnością nie należy lekceważyć jej potencjalnej siły. W naszych sondażach ugrupowania prawicowe uzyskały łącznie 9% głosów¹, ale - jak wykazuje dotychczasowa praktyka - liczba ta może przed wyborami wzrosnąć, nie tylko z powodu ewentualnego zjednoczenia prawicy.

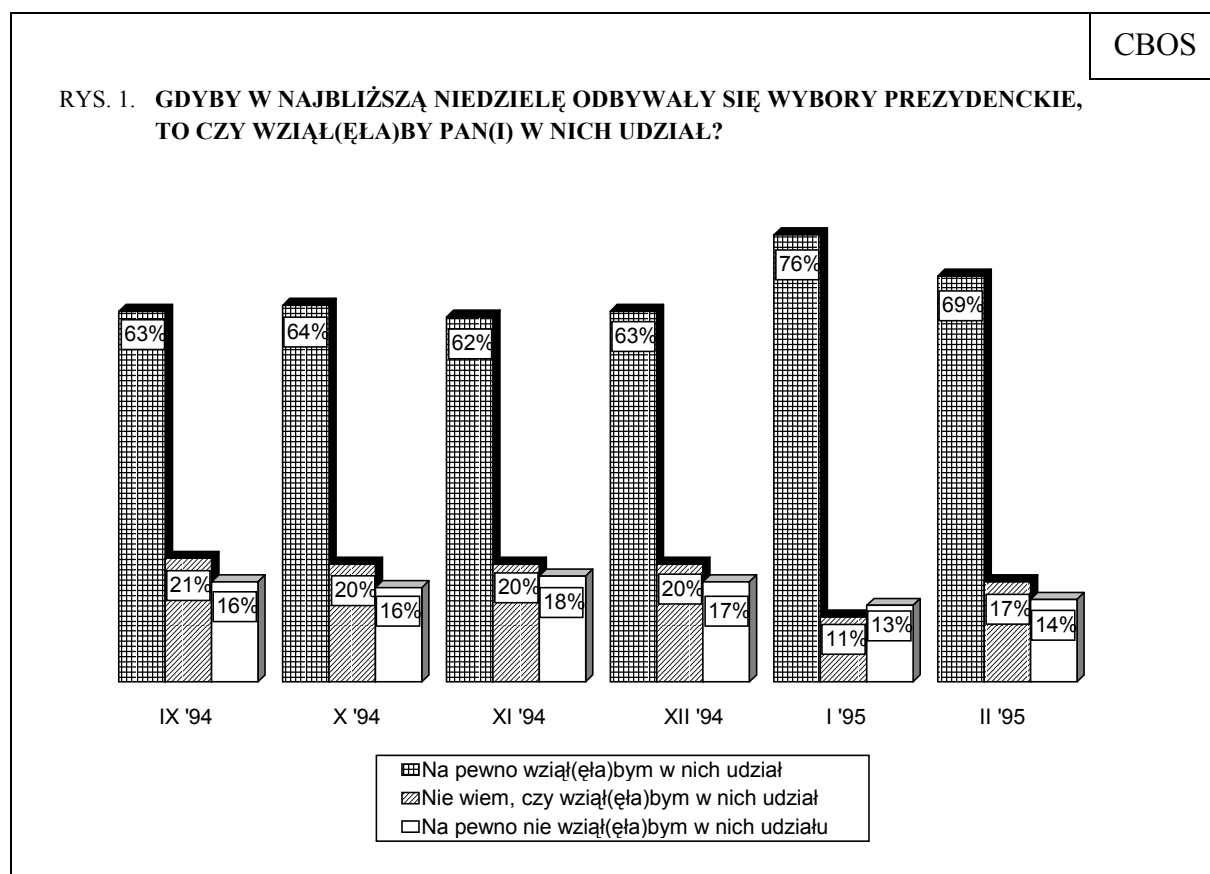
Czy Polacy wezmą udział w wyborach prezydenckich?

Ponad dwie trzecie ankietowanych (69%) wyraziło gotowość wzięcia udziału w wyborach (rys. 1)². Są to przede wszystkim osoby w wieku 35-44 lata, mieszkańcy małych miejscowości (do 20 tys. ludności) i dużych miast (od 101 do 500 tys.), badani z wykształceniem wyższym i średnim, reprezentanci kadry kierowniczej, inteligencji, pracownicy umysłowi niższego szczebla oraz robotnicy wykwalifikowani, osoby o sprecyzowanych poglądach politycznych - częściej lewicowych. Podobnie jak w styczniu,

¹ Por. komunikat CBOS „Wybory prezydenckie i parlamentarne - preferencje w styczniu ‘95”.

² Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (57) zrealizowano w dniach 3-6 lutego ‘95 na 1223-osobowej reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

14% badanych stwierdziło, że na pewno nie wzięłyby udziału w wyborach, gdyby odbywały się one w najbliższą niedzielę. Wśród nich są osoby, które przekroczyły 65 rok życia, mieszkańcy miast średnich (od 21 do 100 tys. ludności) i dużych (powyżej 500 tys.), renciści i emeryci, badani z wykształceniem podstawowym, mający nie sprecyzowane poglądy polityczne.

Kogo najchętniej wybralibyśmy na głowę państwa?

Przyjrzyjmy się bliżej preferencjom wyborczym respondentów (tab. 1). Spośród zamieszczonych na naszej liście ewentualnych kandydatów nadal największym poparciem (16%) cieszy się Aleksander Kwaśniewski. Wzmocnił swoją pozycję Jacek Kuroń, który plasuje się obecnie na drugim miejscu (14%).

W strukturze socjodemograficznej elektoratu **Aleksandra Kwaśniewskiego** można zaobserwować następujące tendencje. Częściej popierają go osoby w wieku 45-54 lata, mieszkańcy miast średniej wielkości, pracownicy umysłowi niższego szczebla, rolnicy, badani nie praktykujący. W tej grupie zdecydowanie dominują osoby o poglądach lewicowych, deklarujące średnie zainteresowanie polityką.

Na **Jacka Kuronia** częściej głosowałyby osoby w wieku 25-34 lata, badani z wykształceniem zasadniczym zawodowym, pracownicy fizyczno-umysłowi, robotnicy niewykwalifikowani, bezrobotni. Grupy tej nie różnicują poglądy polityczne.

Ci, którzy oddaliby głos na **Tadeusza Zielińskiego** to częściej osoby w wieku 45-54 lata, mieszkańcy dużych miast (powyżej 500 tys. ludności), badani z wykształceniem wyższym i średnim, kadra kierownicza, inteligencja, pracownicy umysłowi niższego szczebla oraz osoby nie uczestniczące w praktykach religijnych.

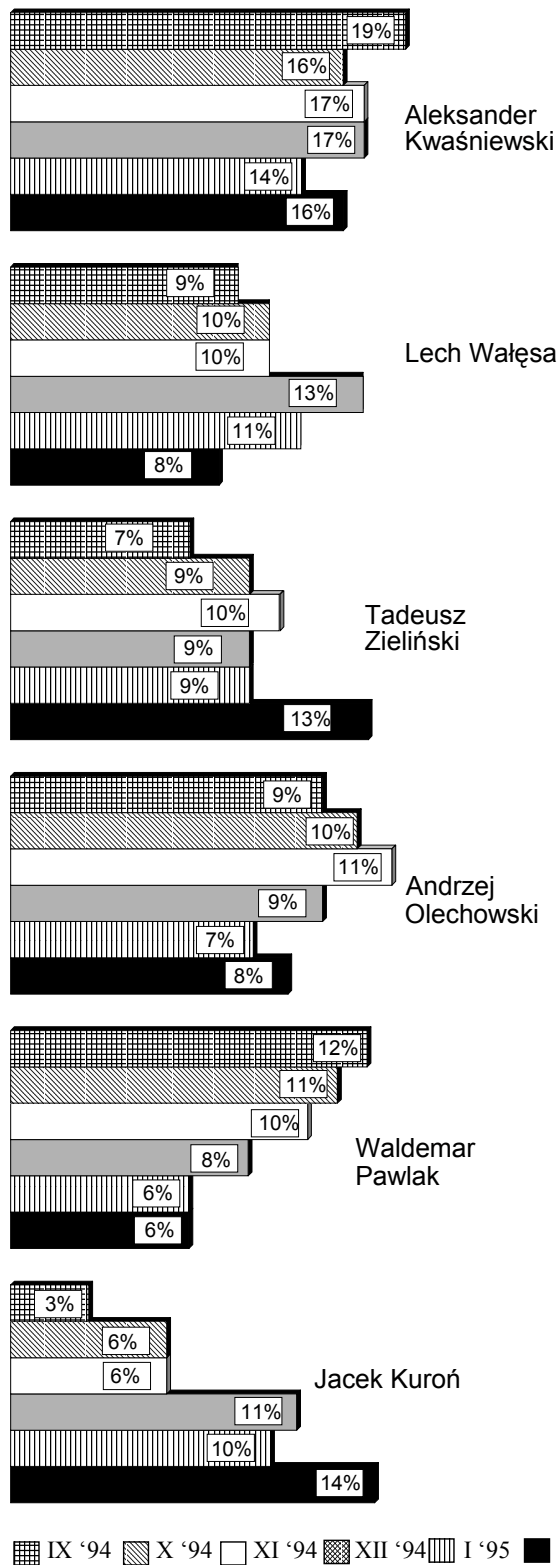
Tabela 1

w procentach

Na kogo najchętniej oddał(a)by Pan(i) głos w wyborach prezydenckich?	Wskazania respondentów według terminów badań					
	IX '94	X '94	XI '94	XII '94	I '95	II '95
Aleksander Kwaśniewski	19	16	17	17	14	16
Jacek Kuroń	3	6	6	11	10	14
Tadeusz Zieliński	7	9	10	9	9	13
Lech Wałęsa	9	10	10	13	11	8
Andrzej Olechowski	9	10	11	9	7	8
Waldemar Pawlak	12	11	10	8	6	6
Józef Oleksy	3	3	4	2	5	6
Adam Strzembosz	2	3	2		3	3
Włodzimierz Cimoszewicz	4	3	3	3	2	3
Leszek Moczulski	5	4	5	2	2	3
Hanna Suchocka	3	4	4	5	3	2
Jan Olszewski				1	1	2
Józef Zych					2	1
Janusz Onyszkiewicz						1
Trudno powiedzieć	11	8	7	10	21	14

Uwaga! Uwzględniono odpowiedzi tych osób, które deklarują, że na pewno wezmą udział w wyborach.

RYS. 2. ZMIANY POPARCIA DLA POLITYKÓW ZAJMUJĄCYCH PIERWSZE MIEJSCA W SONDAŻACH PREFERENCJI WYBORCZYCH

Lech Wałęsa najbardziej może liczyć na głosy osób powyżej 65 roku życia, mieszkańców dużych miast (powyżej 100 tys. ludności), badanych z wykształceniem podstawowym, a wśród biernych zawodowo - na poparcie gospodyń domowych, ponadto osób o poglądach prawicowych, deklarujących bardzo częsty udział w praktykach religijnych.

Andrzej Olechowski zyskałby największe poparcie mieszkańców dużych miast, osób z wyższym wykształceniem, prywatnych przedsiębiorców oraz kadry kierowniczej i inteligencji, badanych dobrze oceniających własną sytuację materialną, wreszcie tych, którzy deklarują prawicowe poglądy polityczne.

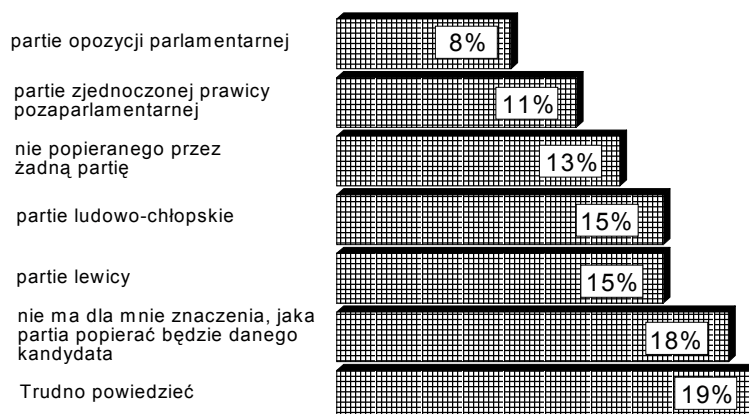
Potwierdza się odnotowana w poprzednich miesiącach spadkowa tendencja poparcia dla Waldemara Pawlaka - od września stracił on połowę głosów. Podobny trend zaczyna się także zarysowywać w przypadku Lech Wałęsy (por. rys. 2). Warto zauważyć, że wzrasta z miesiąca na miesiąc poparcie dla Jacka Kuronia (od września zyskał on 11 punktów procentowych).

Szanse wyborcze kandydatów poszczególnych ugrupowań

Kandydaci na urząd prezydencki mogą reprezentować partię polityczną lub też startować jako osoby niezależne. Dla blisko jednej piątej badanych (18%)³, którzy zadeklarowali chęć uczestnictwa w wyborach prezydenckich, nie ma znaczenia, która partia będzie popierać danego kandydata (rys. 3). W tej grupie przeważały osoby o poglądach prawicowych i centrowych. Ewentualny kandydat połączonych ugrupowań prawicy pozaparlamentarnej uzyskałby poparcie 11% wyborców. Byłoby więc ono wyższe niż łączne poparcie dla polityków związanych z tymi ugrupowaniami - Adama Strzembosza i Jana Olszewskiego. Kandydat taki zyskałby poparcie osób, które przekroczyły 55 rok życia, interesujących się polityką. Natomiast kandydata opozycji parlamentarnej poparliby badani z wykształceniem wyższym, deklarujący również duże zainteresowanie polityką. Obie te grupy (prawica pozaparlamentarna i opozycja parlamentarna) uzyskują oczywiście największe wpływy wśród tych, którzy określają swoje poglądy polityczne jako prawicowe. Można stąd wnosić, iż realne połączenie prawicy w wyborach prezydenckich mogłoby w istotnym stopniu zwiększyć jej szanse wyborcze.

³ Badanie przeprowadzono w okresie 20 stycznia - 2 lutego '95 na 1033-osobowej reprezentatywnej próbie losowej dorosłych Polaków.

RYS. 3. CZY ODDAŁ(A)BY PAN(I) GŁOS NA KANDYDATA POPIERANEGO PRZEZ:

N=714

Natomiast na polityka popieranego przez partie lewicowe najczęściej głosowałoby respondentów zamieszkałych w małych miastach, osoby z wykształceniem wyższym, zadowolone z własnej sytuacji materialnej, zainteresowane polityką. Na kandydata nie popieranego przez żadną partię gotowych jest głosować 13% respondentów. Mógłby on pozyskać przede wszystkim głosy osób młodych - do 24 roku życia.

Wyniki styczniowego sondażu dają możliwość odpowiedzi na pytanie, kogo mieli na myśli respondenci, mówiąc, że głosowałoby na kandydata określonej orientacji politycznej. Wśród osób deklarujących gotowość głosowania na kandydata partii lewicowych zdecydowanie największą liczbę głosów (54%) zdobył Aleksander Kwaśniewski. Na drugim miejscu uplasował się Józef Oleksy z poparciem 11% badanych.

Niemal jedna trzecia (30%) respondentów popierających kandydatów partii ludowych głosowałaby na Waldemara Pawlaka. Wydaje się jednak, że elektorat tej formacji nie ma zdecydowanego faworyta, aż 16% głosów przejąłby bowiem Jacek Kuroń (wyprzedzając tym samym Józefa Zycha - 10%). Podobna sytuacja dotyczy elektoratu prawicy. Dwaj politycy, którzy mogliby uzyskać akceptację partii prawicowych - Adam Strzembosz i Lech Wałęsa - zdobyli mniejszy odsetek głosów (odpowiednio 14% i 15%) niż Jacek Kuroń (19%). Kandydatura byłego ministra pracy przyciągnęłaby także zwolenników opozycji parlamentarnej (poparcie 21%), na drugim miejscu uplasowałby się Andrzej Olechowski (19%).

Wśród osób zainteresowanych kandydatem bezpartyjnym największe poparcie uzyskał Tadeusz Zieliński (22%).

Wróćmy jeszcze do preferencji elektoratu partii prawicowych. Fakt, iż Jacek Kuroń zebrał spore poparcie oznacza, że gdyby pojawił się znaczący kandydat tych partii - właśnie na jego rzecz Kuroń mógłby stracić część głosów. To, że wyborcy tej orientacji tak daleko szukają swojego kandydata świadczy o głębokim kryzysie przywództwa w łonie prawicy i bez wątpienia jest efektem jej znacznego rozbitcia politycznego.

W świetle powyższych danych nasuwa się hipoteza, iż przynajmniej niektórzy politycy nie są w świadomości społecznej identyfikowani z partią, z której się wywodzą. Aby zweryfikować tę hipotezę, powróćmy do analizy wyników lutowego sondażu⁴. Okazuje się, że najbardziej jednoznacznie do "rodzimych" ugrupowań przypisani zostali Aleksander Kwaśniewski (73% wskazań na SLD) oraz Leszek Moczulski (70% wskazań na KPN) (tab. 2). Spośród polityków prawicowych zamieszczonych na naszej liście, 51% badanych prawidłowo przypisało Jarosława Kaczyńskiego do PC, a 39% nie potrafiło określić jego przynależności. Większe trudności mieli ankietowani z Janem Olszewskim. Jedynie 24% respondentów połączyło byłego premiera z RdR. Ten fakt odzwierciedla w jakimś sensie rozczłonkowanie prawicy.

Politycy z UW Hanna Suchocka i Jacek Kuroń przez ponad połowę badanych (odpowiednio 57% i 53%) wiązani są z Unią. Jacka Kuronia łączono także z UP i NSZZ „Solidarność”. Wicemarszałek Sejmu Józef Zych jest przez 41% respondentów kojarzony z PSL. Najwięcej badanych błędnie identyfikowało jego przynależność partyjną - 20% stwierdziło, że jest on związany z ZChN.

Interesowało nas, do której partii politycznej przypisywali respondenci Lecha Wałęsę. Najczęściej łączono go z "Solidarnością" (23%) i BBWR (20%) - siłami, z którymi był związany. Jedna trzecia badanych nie identyfikuje Wałęsy z żadnym ugrupowaniem, a jedna piąta nie potrafiła udzielić odpowiedzi. Może to świadczyć o tym, iż prezydentowi przynajmniej częściowo udaje się zachować kontakt ze swoim elektoratem lub też odzwierciedla pewną nieokreśloność, z jaką Wałęsa prezentuje się opinii publicznej.

⁴ Por. przypis 2.

Przynależność partyjna polityków niezależnych - Adama Strzembosza, Andrzeja Olechowskiego i Tadeusza Zielińskiego - budzi wątpliwości wśród badanych, relatywnie bowiem większy odsetek twierdzi, że nie potrafi powiedzieć, z jakimi ugrupowaniami są oni związani. Należy jednak dodać, że blisko jedna trzecia respondentów (29%) nadal postrzega Andrzeja Olechowskiego jako osobę związaną z BBWR.

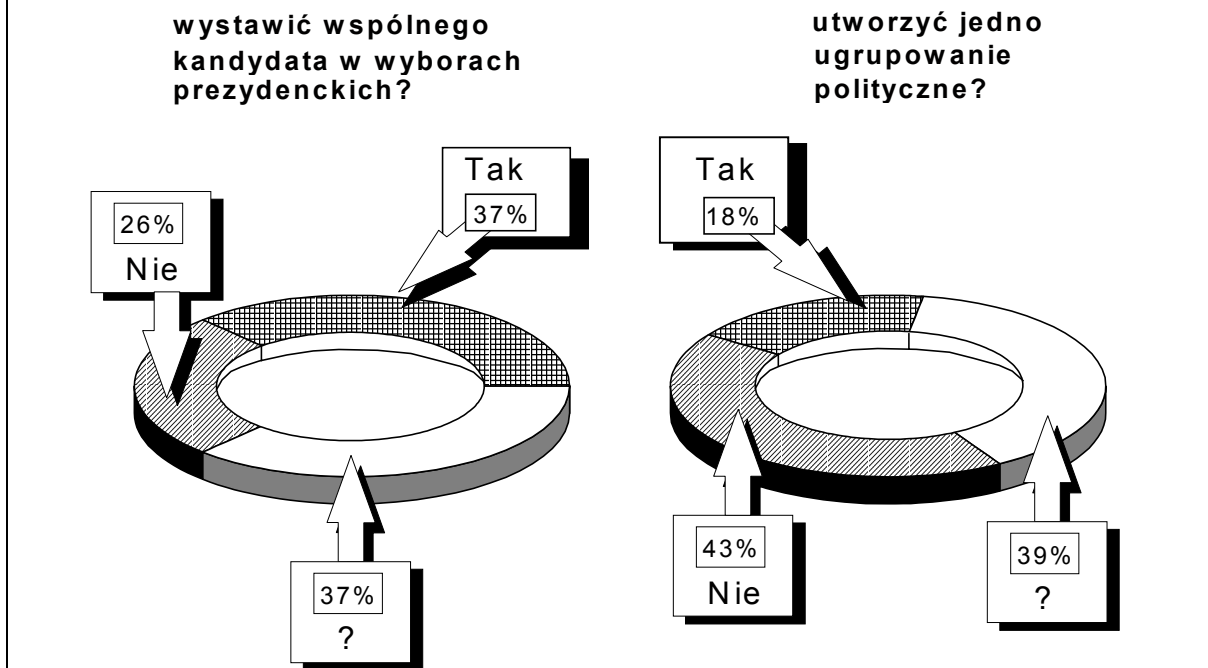
Dość podobnie przebiega identyfikacja polityków przez osoby deklarujące chęć głosowania na nich (tab. 3). Wśród osób wyrażających chęć poparcia w wyborach prezydenckich lidera SLD - 91% identyfikuje go z Sojuszem. Ponad połowa wyborców Jacka Kuronia łączy go z Unią Wolności, a ponad jedna piąta (23%) nie potrafiła określić jego przynależności. Wśród elektoratów Tadeusza Zielińskiego, Adama Strzembosza oraz Lecha Wałęsy dominuje opinia, iż nie są oni związani z żadną partią. Jeśli chodzi o prezydenta, badani łączą go także z BBWR i NSZZ"Ś". Natomiast Andrzej Olechowski przez połowę swoich wyborców identyfikowany jest z BBWR.

Jednoczenie się prawicy

Jak wspomnieliśmy, w prawym skrzydle polskiej sceny politycznej drzemią spore siły, mogące niewątpliwie odegrać poważną rolę - pod warunkiem, iż zjednoczą swe szeregi - zarówno w przyszłych wyborach prezydenckich, jak i w kształtowaniu polityki państwa. Ponad połowa respondentów (53%) słyszała o niedawnych postanowieniach prawicy dotyczących współpracy i planach wystawienia wspólnego kandydata. Deklaracje wzbudziły więcej obojętności (42%) niż zadowolenia (31%). Jednoczenie się prawicy wywołało niezadowolenie 15% respondentów. Wśród nich dominują osoby z wykształceniem podstawowym, o lewicowych poglądach politycznych.

Z ewentualnych form współpracy za bardziej realną badani uznali możliwość wystawienia przez prawicę wspólnego kandydata (37%) niż utworzenie jednego ugrupowania (18%). Blisko połowa ankietowanych (43%) nie wierzy w powstanie wspólnej prawicowej partii. Wydaje się więc, iż spodziewa się raczej incydentalnego zjednoczenia sił niż trwałej współpracy, co nie powinno dziwić, biorąc pod uwagę fakt, że proces integracyjny trwa długo (rys. 4).

RYS. 4. JAK PAN(I) PRZYPUSZCZA, CZY PARTIOM PRAWICY POZAPARLAMENTARNEJ UDA SIĘ CZY TEŻ NIE

Podsumowanie

- ◆ Ponad dwie trzecie ankietowanych wyraziło gotowość wzięcia udziału w wyborach prezydenckich.
- ◆ Dla blisko jednej piątej badanych nie ma znaczenia, która partia będzie popierać danego kandydata.
- ◆ Wśród polityków zamieszczonych na naszej liście najwięcej respondentów prawidłowo identyfikowało przynależność partyjną Aleksandra Kwaśniewskiego i Leszka Moczulskiego.
- ◆ Badani zdecydowanie bardziej wierzą w to, że prawica wystawi w wyborach wspólnego kandydata niż w zjednoczenie różnych jej ugrupowań.
- ◆ Współdziałanie lub połączenie ugrupowań prawicowych przyniosłoby zapewne wzrost poparcia dla ich kandydata w wyborach prezydenckich.

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. piłskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. wrocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. białkopodlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory prezydenckie, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział? 1 - Na pewno wziął(ę)bym w nich udział; 2 - Nie wiem, czy wziął(ę)bym w nich udział; 3 - Na pewno nie wziął(ę)bym w nich udziału

(%)

	1	2	3	Liczba osób
Ogółem	69	16	14	1215
Płeć				
Mężczyźni	73	15	12	576
Kobiety	66	18	16	639
Wiek				
do 24 lat	64	24	12	158
25-34	67	20	13	163
35-44	74	15	11	282
45-54	72	15	14	221
55-64	72	14	14	198
65 lat i więcej	62	13	24	193
Miejsce zamieszkania				
Wieś	67	18	15	459
Miasto do 20 tys.	76	13	11	137
od 21 do 100 tys.	64	17	18	226
101-500 tys.	75	17	9	219
501 tys. i więcej mieszk.	68	13	19	173
Region				
Północny	73	11	15	117
Zachodni	65	17	18	143
Środkowo-zachodni	71	16	13	177
Środkowy	73	15	12	229
Wschodni	68	18	13	151
Południowo-wschodni	66	21	13	190
Południowo-zachodni	68	15	17	208
Wykształcenie				
Podstawowe	62	17	21	447
Zasadnicze zawodowe	66	22	12	321
Średnie	76	13	11	350
Wyższe	87	8	5	97
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	85	11	4	78
Prac. umysł. niż. szczebla	80	12	8	120
Pracownicy fiz. - umysł.	69	17	14	62
Robotnicy wykwalifikowani	74	19	7	96
Robotnicy niewykwalifik.	65	22	13	60
Rolnicy	66	19	15	101
Prywatni przedsiębiorcy	69	20	11	52
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	64	16	21	420
Uczniowie i studenci	79	14	7	55
Bezrobotni	63	21	16	101
Gospodynie domowe i inni	70	16	15	71
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	81	13	6	118
Sektor państwowy	71	19	10	153
Sektor prywatny	71	18	11	181
Spółdzielczość	85	7	9	20
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 1250 tys. zł	65	20	16	319
1250 tys. - 1999 tys.	63	22	14	233
2000 tys. - 2749 tys.	72	14	14	317
2750 tys. - 3249 tys.	69	15	16	148
3250 tys. i powyżej	79	9	11	173
Ocena własnych war. mater.				
Złe	63	18	19	479
Średnie	72	16	13	549
Dobre	78	13	9	184
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	76	8	16	57
Raz w tygodniu	69	19	12	736
Kilka razy w roku	72	13	15	332
W ogóle nie uczestniczy	59	15	26	88
Poglądy polityczne				
Lewica	87	8	5	269
Centrum	70	17	13	331
Prawica	72	17	11	278
Trudno powiedzieć	52	22	26	337

Tabela 2. Na kogo z tej listy najchętniej oddał(a)by Pan(i) głos w wyborach prezydenckich?
 1 - Aleksander Kwaśniewski; 2 - Jacek Kuron; 3 - Andrzej Olechowski; 4 - Adam Strzembosz;
 5 - Lech Wałęsa; 6 - Tadeusz Zieliński; 94 - Inne nazwisko; 97 - Trudno powiedzieć (%)

	1	2	3	4	5	6	94	97	Liczba osób
Ogółem	16	14	8	3	8	13	23	14	837
Płeć									
Mężczyźni	17	13	11	3	8	14	23	12	418
Kobiety	15	14	6	3	9	13	24	16	419
Wiek									
do 24 lat	11	15	5	2	6	10	26	25	101
25-34	12	18	10	1	6	11	28	15	109
35-44	16	11	10	5	7	11	23	16	208
45-54	21	15	8	2	5	17	22	9	159
55-64	15	13	8	5	12	14	19	14	142
65 lat i więcej	16	14	8	1	16	15	23	8	119
Miejsce zamieszkania									
Wieś	15	16	5	4	8	9	30	14	309
Miasto do 20 tys.	13	16	10	3	5	13	27	14	104
od 21 do 100 tys.	23	17	5	2	3	16	19	16	146
101-500 tys.	19	11	12	5	13	10	16	13	163
501 tys. i więcej mieszk.	8	6	13	1	14	25	18	14	115
Region									
Północny	23	15	11	2	9	8	21	10	85
Zachodni	9	15	7	2	4	17	31	15	93
Środkowozachodni	15	21	5	7	4	15	18	16	125
Środkowy	17	9	2	1	5	16	23	13	166
Wschodni	18	16	8	2	11	8	30	13	103
Południowo-wschodni	10	11	4	4	13	19	23	13	125
Południowo-zachodni	17	13	13	3	10	6	20	17	140
Wykształcenie									
Podstawowe	14	16	5	2	13	7	27	16	279
Zasadnicze zawodowe	14	18	6	3	7	9	28	15	210
Średnie	19	10	11	2	6	20	18	13	263
Wyższe	14	10	18	8	4	20	17	9	85
Grupa społ.-zaw. pracujący									
Kadra kier., inteligencja	10	10	26	10	3	18	16	8	66
Prac.umyśl.niż.szczebla	23	8	9	4	3	19	16	19	95
Pracownicy fiz.-umyśl.	10	29	5	2	8	9	26	12	43
Robotnicy wykwalifikowani	14	11	8	3	11	11	23	19	71
Robotnicy niewykwalifik.	16	18	2	1	6	9	36	11	39
Rolnicy	21	11	3	6	7	6	40	7	66
Prywatni przedsiębiorcy	16	11	28	0	2	14	25	5	36
Bierni zawodowo									
Renciści i emeryci	16	16	6	2	12	15	21	12	265
Uczniowie i studenci	11	7	2	3	7	16	25	29	43
Bezrobotni	11	19	4	2	7	9	28	21	64
Gospodynie domowe i inni	20	9	11	0	15	8	19	17	50
Pracujący poza rolnictwem									
Sfera budżetowa	18	11	14	7	4	17	16	14	95
Sektor państwowy	15	12	14	3	10	13	20	13	109
Sektor prywatny	16	13	11	1	4	14	27	15	127
Spółdzielczość	8	34	3	6	2	15	29	3	17
Dochody na jedną osobę									
Poniżej 1250 tys.zł	13	16	6	3	8	7	31	14	205
1250 tys. - 1999 tys.	15	18	6	1	8	12	26	14	147
2000 tys. - 2749 tys.	18	12	7	3	11	14	20	15	228
2750 tys. - 3249 tys.	18	13	9	2	10	15	20	14	100
3250 tys. i powyżej	13	12	17	5	6	20	17	11	137
Ocena własnych war. mater.									
Złe	12	14	9	3	8	12	28	15	301
Średnie	19	14	6	2	10	13	20	16	390
Dobre	13	12	15	5	6	15	25	9	144
Udział w prakt. religijnych									
Kilka razy w tygodniu	9	10	6	8	24	2	22	18	43
Raz w tygodniu	12	14	10	3	10	11	26	14	504
Kilka razy w roku	22	15	5	3	4	17	20	15	238
W ogóle nie uczestniczy	27	7	14	5	1	23	18	5	52
Poglądy polityczne									
Lewica	34	10	2	2	0	16	25	10	232
Centrum	12	16	8	3	7	15	23	16	230
Prawica	3	14	20	5	20	11	20	8	199
Trudno powiedzieć	11	15	5	3	8	8	25	24	176

Tabela 3. Na którego z ewentualnych kandydatów w przyszłych wyborach prezydenckich był(a)by Pan(i) gotów(a) oddać swój głos? Czy byłoby to kandydat popierany przez: 1 - partie lewicy; 2 - partie ludowo-chłopskie; 3 - partie zjednoczonej prawicy pozaparlamentarnej; 4 - partie opozycji parlamentarnej; 5 - na kandydata, którego nie popiera żadna partia; 6 - nie ma dla mnie znaczenia, jaka partia będzie popierać danego kandydata

(%)

	1	2	3	4	5	6	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	15	15	11	8	13	18	19	714
Płeć								
Mężczyźni	14	14	14	10	16	18	14	353
Kobiety	16	17	9	6	11	18	24	362
Wiek								
do 24 lat	11	13	7	4	24	22	19	86
25-34	14	14	9	10	15	16	22	99
35-44	16	16	10	8	14	19	16	174
45-54	16	20	7	10	14	15	17	125
55-64	16	14	15	9	7	24	15	115
65 lat i więcej	15	12	20	4	9	15	25	116
Miejsce zamieszkania								
Wieś	10	30	7	4	11	20	18	271
Miasto do 20 tys.	25	13	10	7	13	15	18	76
od 21 do 100 tys.	15	7	13	11	14	18	22	153
powyżej 100 tys.	16	4	15	12	17	17	19	187
Warszawa	35	0	27	4	12	17	4	25
Region								
Północny	21	15	7	6	12	24	15	75
Zachodni	12	17	11	16	18	9	18	86
Środkowozachodni	31	16	12	4	9	13	15	102
Środkowy	21	20	15	8	11	12	13	116
Wschodni	8	17	13	4	12	30	15	93
Południowo-wschodni	8	16	8	8	14	22	23	116
Południowo-zachodni	6	7	12	8	17	20	29	126
Wykształcenie								
Podstawowe	12	22	9	5	12	19	21	272
Zasadnicze zawodowe	14	19	13	7	10	18	19	201
Średnie	18	5	12	11	18	18	17	202
Wyższe	25	0	13	19	13	19	11	39
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier., inteligencja	22	3	8	23	9	19	15	40
Prac.umysł.niż.szczebla	24	4	9	11	18	12	22	51
Pracownicy fiz.- umysł.	14	4	2	5	24	30	22	40
Robotnicy wykwalifikowani	12	14	17	7	8	23	19	80
Robotnicy niewykwalifik.	9	11	10	3	34	20	13	27
Rolnicy	6	46	9	3	7	9	20	61
Prywatni przedsiębiorcy	10	0	25	17	21	13	14	26
Bierni zawodowo								
Renciści i emeryci	14	15	15	7	10	19	19	253
Uczniowie i studenci	10	11	2	6	24	32	14	39
Bezrobotni	23	21	5	12	17	9	14	60
Gospodynie domowe i inni	23	17	6	0	6	18	30	34
Sytuacja zawodowa								
Prywatni przedsiębiorcy	9	28	14	6	12	12	19	92
Prac.sektora prywatnego	18	7	8	18	26	11	12	56
Prac.sektora państwowego	16	8	11	8	13	23	22	172
Nie pracujący	16	17	12	8	10	17	19	360
Uczniowie i studenci	14	10	0	0	28	36	12	35
Ocena własnych war. mater.								
Złe	15	17	8	7	17	17	17	270
Średnie	12	17	13	9	12	19	17	305
Dobre	20	6	12	8	9	18	25	139
Zainteresowanie polityką								
Duże	18	7	19	17	18	14	7	101
Średnie	18	14	14	9	11	18	16	343
Niskie	10	19	5	4	15	21	27	269
Poglądy polityczne								
Lewica	47	18	1	4	9	11	11	173
Centrum	7	18	6	7	17	23	22	215
Prawica	2	8	28	14	14	21	13	224
Trudno powiedzieć	6	21	2	6	11	16	38	102
Udział w prakt. religijnych								
Kilka razy w tygodniu	6	9	20	4	11	25	26	50
Raz w tygodniu	11	17	12	9	14	19	19	457
Kilka razy w roku	25	14	7	8	14	17	16	173
W ogóle nie uczestniczy	34	3	16	6	12	7	22	34

Tabela 4. Partie prawicy pozaparlamentarnej postanowiły niedawno, że będą ze sobą ściśle współpracować i wystawią wspólnego kandydata w przyszłych wyborach prezydenckich. Czy jest Pan(i) z tego:
1 - zadowolony(a); 2 - niezadowolony(a); 3 - Jest mi to obojętne (%)

	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	35	15	39	11	429
Płeć					
Mężczyźni	36	14	39	11	238
Kobiety	34	17	38	11	191
Wiek					
do 24 lat	29	19	32	21	36
25-34	27	12	53	8	45
35-44	37	15	40	9	114
45-54	35	14	36	15	80
55-64	45	14	36	4	85
65 lat i więcej	29	18	38	15	70
Miejsce zamieszkania					
Wieś	26	19	43	12	138
Miasto do 20 tys.	32	13	44	11	51
od 21 do 100 tys.	44	15	28	13	103
powyżej 100 tys.	36	13	42	9	124
Warszawa	64	5	31	0	13
Region					
Północny	36	2	45	17	53
Zachodni	39	29	25	7	52
Środkowo-zachodni	34	13	41	12	77
Środkowy	35	17	31	17	69
Wschodni	31	22	41	6	51
Południowo-wschodni	31	10	54	4	67
Południowo-zachodni	40	15	32	13	61
Wykształcenie					
Podstawowe	34	20	34	12	149
Zasadnicze zawodowe	37	13	38	12	113
Średnie	32	13	45	10	135
Wyższe	48	14	37	1	32
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	36	12	45	6	36
Prac.umysł.niż.szczebla	44	16	25	15	31
Pracownicy fiz.- umysł.	45	7	31	17	18
Robotnicy wykwalifikowani	47	4	36	13	42
Robotnicy niewykwalifik.	19	32	44	5	17
Rolnicy	31	31	39	0	30
Prywatni przedsiębiorcy	40	7	48	5	21
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	34	18	37	11	161
Uczniowie i studenci	25	14	37	24	16
Bezrobotni	44	12	37	7	37
Gospodynie domowe i inni	7	4	59	30	19
Sytuacja zawodowa					
Prywatni przedsiębiorcy	45	17	35	3	57
Prac.sektora prywatnego	31	23	36	10	37
Prac.sektora państwowego	38	12	39	12	98
Nie pracujący	34	15	40	11	222
Uczniowie i studenci	16	14	38	32	15
Ocena własnych war. mater.					
Złe	30	17	41	11	161
Średnie	38	16	35	11	192
Dobre	39	10	42	10	77
Zainteresowanie polityką					
Duże	44	18	32	6	89
Średnie	35	13	40	11	239
Niskie	28	17	41	15	100
Poglądy polityczne					
Lewica	19	24	49	8	120
Centrum	31	12	42	14	118
Prawica	55	11	26	9	152
Trudno powiedzieć	21	13	44	22	38
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	37	21	37	5	30
Raz w tygodniu	39	15	35	11	266
Kilka razy w roku	28	14	44	13	111
W ogóle nie uczestniczy	26	16	51	7	22